O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ... INV.N

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 2005 йил 11 май, чоршанба • № 38 (11.737) • Эркин нархда сотилади

ҲАМКОРЛИК – ТАРАҚҚИЁТ ВА ФАРОВОНЛИК ОМИЛИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг таклифига биноан 10 май куни Корея Республикаси Президенти Но Му Хён давлат ташрифи билан Ўзбекистон Республикасига келди.

Шу куни «Дўрмон» қароргоҳида олий мартабали меҳмонни расмий кутиб олиш маросими бўлди. Корея Республикаси Президенти шарафига фахрий қоровул саф тортди. Икки мамлакат байроқлари кўтарилиб, давлат мадҳиялари янгради. Ислом Каримов ва Но Му Хён фахрий қоровул сафи олдидан ўтдилар.

Президентларнинг яккама-якка суҳбатида Ўзбекистон-Жанубий Корея ҳамкорлигининг бугунги аҳволи ва истиқболига оид масалалар, томонларни қизиқтирган долзарб минтақавий ва халқаро муаммолар муҳокама этилди.

Ўзбекистон раҳбари савдо-иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда халқаро сиёсатга доир масалаларда мамлакатларимизнинг қарашлари ўхшаш эканлигини ва бу ўзаро алоқаларни кенгайтиришда муҳим омил бўлаётганини таъкидлади. Жанубий Корея раҳбарининг Ўзбекистонга давлат ташрифига Сеул Тошкент билан муносабатларни янада кенгроқ ривожлантиришдан манфаатдорлигининг далолати сифатида қаралаётгани қайд этилди.

Но Му Хён Ўзбекистонга таклиф этгани учун мамлакатимиз раҳбарига миннатдорлик билдирди. Ушбу ташриф ўзаро муносабатларнинг бугунги ҳолатини таҳлил этиш, истиқболда ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари юзасидан бафуржа фикр алмашиш учун қулай имконият эканлигини таъкидлади.

Суҳбат чоғида халқаро террорчилик ва экстремизм, қурол-яроғ ва наркотик моддалар контрабандаси, айниқса, оммавий қирғин қуроллари тарқалишининг олдини олиш билан боғлиқ муаммоларга алоҳида эътибор қаратилди. Ўзбекистон ва Жанубий Кореянинг хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасидаги ҳамкорлиги ҳозирги шароит нуқтаи назаридан кўриб чиқилди.

Икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган тартибдаги музокарасида Ислом Каримов ва Но Му Хён асосий эътиборни савдо-иқтисодий масалаларга қаратдилар.

Ўзбекистон Жанубий Кореяни ўзининг энг ишончли шерикларидан деб билади. Савдо ва сармоя борасида у нафақат Осиё қитъаси, балки дунё миқёсида олганда ҳам мамлакатимизнинг асосий ҳамкорларидан бири ҳисобланади.

Ўзбекистон Жанубий Кореянинг юқори технологиялар, электроника, автомобилсозлик, тўқимачилик, машинасозлик каби соҳалардаги ютуқларини ўзлаштиришдан, биргаликда янги-янги йирик иқтисодий лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишдан манфаатдор. Мамлакатимизнинг кончилик, металлургия саноатига Корея сармоясини жалб этиш икки томон учун ҳам манфаатлидир.

Жанубий Корея Ўзбекистоннинг сиёсий ва ижтимоий соҳада изчиллик билан амалга ошираётган ислоҳотларини юксак баҳолайди, иқтисодий юксалишларини қўллаб-қувватлайди. Корея раҳбарияти Ўзбекистондаги ижтимоий-сиёсий барқарорликни, хориж сармоядорлари учун яратилган қулай шароитни ҳисобга олган ҳолда, ўзаро иқтисодий алоқаларни янада ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Жанубий Корея Марказий Осиё ва МДҲ мамлакатлари бозорларига чиқишда ҳам юртимиз имкониятларидан фойдаланишдан манфаатдор.

Музокарада Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатлар изчил ривожланаётгани қайд этилди. 2004 йили ўзаро савдо ҳажми аввалги йилдагига нисбатан 41 фоиз ўсиб, 430 миллион АҚШ долларини ташкил этди.

Айни вақтда юртимизда ўзаро шерикликда тузилган 127 қўшма корхона фаолият кўрсатмоқда. Улар автомобилсозлик, электроника, енгил саноат каби иқтисодиётнинг муҳим тармоқларида иш юритиб, замонавий, рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқармоқда. Бу корхоналарнинг Ўзбекистон экспортидаги улуши ҳам салмоқли. Биргина «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасининг маҳсулотлари нафақат Ўзбекистон, балки МДҲнинг бошқа кўплаб мамлакатларида ҳам жуда харидоргир. Хориж матбуоти маълумотларига қараганда, ўтган йилнинг биринчи чорагида Россияда «ЎзДЭУавто»нинг 6 мингдан зиёд автомобили сотилган бўлса, жорий йилнинг шу даврида бу кўрсаткич 15 мингдан ошган. Айни пайтда «ЎзДЭУавто» маҳсулотлари Россияда энг кўп сотилаётган хориж автомобиллари орасида биринчи ўринга турибди.

Ўзбекистонда Жанубий Кореянинг 28 йирик фирма ва компаниясининг ваколатхонаси фаолият кўрсатаётгани ҳам диққатга молик.

Албатта, бундай самарадор ҳамкорлик мамнуният уйғотади. Лекин имкониятларни баҳолаб, холисона айтадиган бўлсак, бу кўрсаткичлар икки томонни ҳам тўла қониқтирмаслиги равшан. Жанубий Кореяда ишчи кучи нисбатан қиммат ва пахта етиштирилмайди. Юртимиздан пахта толаси Кореяга олиб кетилиб, тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш ўрнига ускуналари Ўзбекистонда ўрнатиб, хомашё шу ерда қайта ишланса, ҳар икки мамлакат нечоғли катта фойда кўришини ҳисоблаб чиқиш қийин эмас. Қолаверса, тайёр маҳсулот Ғарбий Осиё, МДҲ ва айрим Европа мамлакатларига Ўзбекистондан экспорт қилинса, транспорт харажатлари ҳам камаяди.

Юқори технология ва электроника маҳсулотлари борасида ҳам шунга монанд фикрларни айтиш мумкин. Ҳозир дунёда, жумладан, аҳоли эҳтиёж доираси кенгайиб бораётган МДҲ мамлакатларида телефон, телевизор, радио, совутгич ва турли-туман бошқа маиший жиҳозларга талаб тобора ўсмоқда. Бундай имкониятдан оқилона ва унумли фойдаланиш икки томон учун ҳам манфаатлидир.

Ўзбекистон-Корея муносабатларининг ривожланишига кенгроқ доирадан қаралса, Жануби-Шарқий Осиё ва МДҲдаги кўплаб минтақавий ўртасида алоқалар кенгайиши учун муҳим омил сифатида намоён бўлади. Шу боис музокарада тўқимачилик (Kabool) ва электроника (Samsung ва LG) ҳам, автомобилсозлигу (DAEWOO) бошқа соҳаларда ҳам эришилган натижалар ҳали имкониятлар даражасида эмаслиги таъкидланди. Ишбилармонларнинг мулоқотларини кўпайтириш, ҳамкорлик алоқаларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш масалалари кўриб чиқилди.

Но Му Хёнга корейс ишбилармонларининг катта делегацияси ҳамроҳлик қилаётгани бежиз эмас. Ташриф асносида пойтахтимизда икки мамлакат иш одамларининг бизнес-семинари ўтказилиши ва муайян соҳалар бўйича иш режалари белгилаб олиниши мўлжалланмоқда.

«Дўрмон»даги музокараларда савдо алоқаларини ҳамда сармоя оқимини янада фаоллаштириш борасида икки мамлакат ҳукуматлари томонидан амалга ошириладиган чора-тадбирлар белгилаб олинди ва бу борада келишувга эришилди.

Маданият ва санъат, илм-фан ва таълим, бошқа қатор соҳаларни ўз ичига олган ижтимоий мажмуада ҳам катта эътибор қаратилди. Корея халқаро ҳамкорлик агентлиги (KOICA) ижтимоий соҳадаги алоқалар ривожига салмоқли ҳисса қўшмоқда. Унинг йўлланмаси билан иқтисодиёт, тиббиёт, таълим каби муҳим соҳаларда хизмат қилаётган салкам 500 нафар юртдошимиз Кореядаги махсус курсларда малака оширди. Ўтган йили эса Тошкентда ахборот технологиялари маркази очилди. Икки мамлакатнинг маданияти ва санъати намояндалари ҳам биргаликда кўплаб тадбирларни ўтказиб келмоқдалар.

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, Но Му Хённинг мамлакатимизга ташрифи Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 60 йиллиги нишонланаётган кунларга тўғри келганида ҳам чуқур рамзий маъно бор. Уруш йилларида минглаб кореяликлар Ўзбекистондан паноҳ топганини, бағрикенг ўзбек халқининг саховатини корейс халқи асло унутмайди. Бугун корейс миллатига мансуб минглаб ўзбекистонликлар мамлакатимиз равнақи йўлида фаол меҳнат қилаётгани, Ўзбекистонни ўзининг Ватани деб билиши халқларимиз ўртасидаги дўстлик муносабатларига муҳим аҳамиятга эга. Халқларимизнинг бирдамлиги, шарқона тафаккури ўзаро ишончни мустаҳкамлаб, ҳурматни ошириб, ҳамкорликни ҳар соҳада кенгайтириш учун муҳим асос бўлаётир.

Музокаралар якунида Президентлар Ислом Каримов ва Но Му Хён Ўзбекистон Республикаси билан Корея Республикаси ўртасидаги Қўшма баёнотга имзо чекдилар.

Икки мамлакат ҳукуматлари ўртасида Ижтимоий таъминот тўғрисидаги, Ўзбекистонда миллий географик ахборот тизимини яратиш лойиҳасини амалга ошириш тўғрисидаги битимлар имзоланди. Энергетика ва минерал ресурслар соҳасида ҳамкорлик тўғрисида, Текстил ижтимоий соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги идоралараро англашув меморандумларига ҳам қўл қўйилди.

Оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувда Ўзбекистон ва Жанубий Корея раҳбарлари мулоқот ўзаро ишонч руҳида, ишчанлик кайфиятида ўтганини алоҳида таъкидладилар. Эришилган келишувлар икки мамлакат халқларининг манфаатларига хизмат қилиши қайд этилди.

Жанубий Корея ялпи ички маҳсулот ҳажми жиҳатидан дунёда ўнинчи, экспорт бўйича 9 ўринда туради. Шу чоққача мамлакатларимиз ўртасида 25 ҳужжат имзоланган. Но Му Хён ташрифи давомида улар ёнига 14 янги келишув қўшилиши ташрифнинг юксак аҳамиятидан яна бир далолатдир.

– Жорий йилда мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро савдо ҳажми 600 миллион АҚШ долларига етади, дейиш учун барча асослар бор, – деди Ислом Каримов. – Биз Жанубий Корея сармоясини Ўзбекистон ҳудудидаги минерал захиралар, жумладан, нефть-газ конларини топиш ва ўзлаштиришга ҳамда савдо, молия соҳаларида янги лойиҳаларни амалга оширишга жалб этишни таклиф этдик.

Но Му Хён ташрифнинг дастлабки якунларидан мамнун эканлигини изҳор этди. Ислом Каримов икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар стратегик шериклик даражасига кўтарилиши таклиф этганини ва бу таклифни мамнуният билан қабул қилганини билдирди.

– Ўзбекистон биз учун муҳим аҳамиятга молик давлат, – деди Жанубий Корея раҳбари. – Халқаро майдонда ҳамжиҳатликда ҳаракат қилишимиз икки томон учун ҳам фойдалидир.

Корея Республикаси Президенти Но Му Хённинг Ўзбекистон Республикасига давлат ташрифи давом этмоқда.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА мухбири.

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. «Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 3-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг раиси этиб Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди раиси бўлиб ишлаб келган Мирза-Улуғбек Элчиевич Абдусаломов сайланди.

ЎзА.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ

КЎРГАЗМАЛИ СЕМИНАР

Юқоричирчиқ туман марказий кутубхонасининг «Ўзбекистон» ширкат хўжалиги ҳудудидаги пахта тозалаш заводида жойлашган 3-шоҳобчасида кутубхоначиларнинг кўчма семинари бўлиб ўтди.

Чекка қишлоқларда жойлашган кутубхоналарнинг аҳволи ва китоб захиралари ўрганилиб, уларни замонавий адабиётлар билан таъминлаш масаласи кўриб чиқилди. Шунингдек, ўқувчибоп китоблар етишмаётган шоҳобчаларга марказий кутубхонадан адабиёт ажратилиши белгилаб олинди.

Семинар сўнгида йиғилганларга «Хотира муқаддас – қадрлаш шараф» мавзуидаги китоблар кўргазмаси намойиш қилинди.

Камол ҒАЙРАТОВ.

ИСТИРОҲАТ БОҒИГА МАРҲАМАТ

Оҳангарон шаҳридаги «Хонобод» дам олиш ва истироҳат боғи ўз мавсумини бошлади.

Боғнинг очилиш маросимида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Оҳангарон шаҳар кенгаши ҳомийлигида «Камалак» болалар ташкилоти сардорлар кенгаши аъзолари бадиий чиқишлари ҳамда қизиқарли ўйинлар ташкил этиб, болаларнинг байрам кайфиятини янада кўтардилар. Бундай кўнгилочар шоуларни ҳар ҳафтанинг дам олиш кунлари тушдан кейин ўтказиш белгилаб олинди.

Лазизхон ҲАСАНОВ.

БМТнинг Тараққиёт дастури Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети билан ҳамкорликда «Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсатини қўллаб-қувватлаш мақсадида Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети салоҳиятини такомиллаштириш» лойиҳасини амалга оширишга киришди.

УНИВЕРСИТЕТГА ГРАНТ

Яқинда имзоланган шартномага мувофиқ, мазкур ахборот ва коммуникация технологияларини базасини замонавийлаштириш, профессор-ўқитувчилар таркиби ҳамда университет жамоасини касбий жиҳатдан тайёрлаш, ўқув режаси ва ўқитиш технологияларини такомиллаштириш учун Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетига 500 минг АҚШ доллари миқдорида грант ажратилади.

– БМТ Тараққиёт дастурининг Ўзбекистондаги доимий вакили Фикрет Акчуранинг таъкидлашича, Ўзбекистонда таълим соҳасида амалга оширилаётган кўплаб бошқа лойиҳалар қаторида ушбу лойиҳа ҳам республика олий таълим тизими технологик, малакали кадрлар билан таъминлаш ва илмий салоҳиятни янада кучайтиришга кўмаклашади.

Феруза ГУЛОМОВА.
«Жаҳон» АА.

МОВАРОУННАҲР – МУСАВВИР НИГОҲИДА

Ўзбекистон Бадиий академияси Марказий кўргазмалар залида Ўзбекистон халқ рассоми Лоқим Иброҳимовнинг «Мовароуннаҳр» деб номланган кўргазмаси очилди.

Қўҳна Шарқ тарихи, меъморий обидалари, маданияти ва анъаналари – рассом ижодининг бош мавзуси. Кўргазмада унинг икки дарё оралиғи – Мовароуннаҳр ўтмиши, олиму фузалолари, қадимий шаҳарлари ва анъаналари акс эттирилган юздан зиёд картинаси намойиш этилмоқда.

Таниқли мусаввир асарлари бугун нафақат республикамиздаги, балки кўпгина хорижий давлатлардаги галереялар, шахсий коллекцияларда ҳам сақланмоқда.

Н. УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

ЭЪЗОЗ

Вилоят шаҳар ва туманларида Хотира ва Қадрлаш куни, Иккинчи жаҳон урушидаги ғалабанинг 60 йиллиги кенг нишонланди

Ҳаётимиздаги ҳар бир тарихий сананинг ўз ўрни, қадр-қиммати бор. Шу жиҳатдан 9 май – Хотира ва Қадрлаш куни ўзига хос ўрин тутади. Мамлакатимизда бу йил мана шу муқаддас кун Иккинчи жаҳон урушида қозонилган ғалабанинг 60 йиллиги билан баробар нишонланди.

Ангрен ва Янгийўл, Бекобод ва Олмалиқ шаҳарларида, Чиноз, Оҳангарон, Бўстонлиқ, Зангиота, Ўртачирчиқ ва бошқа туманларимиз қишлоқларида шу кунларда юртимиз озодлиги учун Иккинчи жаҳон уруши жанггоҳларида азиз жонларини қурбон қилган халқ фарзандлари номини ёдга олиш, урушдан эсон-омон қайтган кекса авлод намояндаларига эҳтиром, ҳурмат, қадр кўрсатди. Зангиота туманидаги «Мустақиллик» ширкат хўжалигида мана шу байрам муносабати билан кекса авлод намояндаларининг тантанали учрашуви бўлиб ўтди. Унда иккинчи жаҳон уруши фахрийлари, афғон уруши иштирокчилари, Чернобиль ҳалокати оқибатларини бартараф этиш қатнашчилари ҳозир бўлишди. Тўкин дастурхон атрофидаги суҳбат чоғида шу қишлоқдан урушга олинган 500 га яқин навқирон йигитларнинг жанг майдонларида кўрсатган шижоати ёдга олинди.

– Уларнинг кўпчилигига ўз она юртига қайтиб келиш насиб этмади, – деди уруш фахрийси Мирзараим Абдуллаев. – Тенгдошларимизнинг аксарияти фронтдан ногирон бўлиб қайтишди. Жанггоҳларда олган жароҳатларининг асорати туфайли ўнлаб сафдошларимиз мана шу нурафшон кунларга етиб келолмади. Бугун биз жанг майдонларида шаҳид кетган, урушдан кейинги 60 йил мобайнида вафот этган қуролдош дўстларимиз хотирасини ёдга олмоқдамиз. Улар юрт тинчлиги, осойишталиги учун ўз азиз жонларини ҳам аямади.

– Юртинг тинч, уйинг осуда бўлса, турмушинг мазмунли, меҳнатинг баракали, еган-ичганингда ҳаловат бўлади, – суҳбатга қўшилади уруш қатнашчиси Миржалол ота Қурбонов. – Мана бугунги даврада Эсонали Мўйдинов, Раҳимжон Ёқубжонов, Аҳмад Каримов, Мирзараҳим Мирзаумаров ва бошқа уруш қатнашчиларини кўриб, кўнглим таскин топмоқда. Улар айни навқирон йилларини жанггоҳларда ўтказишди. Уларнинг ҳар бири ўша жанговар йилларини хотирлаб, ниҳоятда ибратли воқеаларни ҳикоя қилиб беришлари мумкин. Кекса авлодни Ватанга садоқат намунаси бўлган ҳам ёшларимизни мустақил юртимизни ёвуз кучлардан ҳимоя қилишга руҳлантириб турибди.

Ўша уруш йиллари юзлаб хотин-қизлар, кексалар, болалар ҳозирги «Мустақиллик» ширкат хўжалиги ҳудудидаги катта-кичик хўжаликларда меҳнат қилишди, далалардаги ишчи кучлари ишлари билан ғалабага арзирли ҳисса қўшишди.

Қонли уруш ҳар бир хонадонга кириб борди, каттаю кичик ёвуз душманни тезроқ енгиш орзуси билан яшади, ишлади.

Байрам тантаналарида уруш ортида меҳнат қилган авлод вакиллари Раҳим Азимов, Ғофур Эркабоев ҳам иштирок этишди. Улар билан суҳбатлашсангиз, фронт ортидаги меҳнат ниҳоятда қийин, фронт бўлганлигига, одамлар дала ва фермада, боғ ва корхоналарда кеча-кундуз тинмай ишлашганлигига ишонч ҳосил қиласиз.

Чирчиқ шаҳрига кираверишда Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган ўғлонлар хотирасига ўрнатилган муҳташам ёдгорликка кўзингиз тушади. 1972 йили барпо этилган бу ёдгорлик жанг майдонларида ҳалок бўлган 1690 нафар чирчиқлик йигитлар хотирасига атаб ўрнатилган. Унга кўзингиз тушиши билан беихтиёр шоир Расул Ҳамзатовнинг куйидаги сатрлари ёдингизга тушади.

Менинг назаримда,
қонли жангтоҳдан
Бир замон қайтмаган
аскар ўғлонлар
Ўлим кучмаганлар
гўё у чоғда,
Балки, оқ турналар
бўлиб қолганлар...

9 май куни мана шу ёдгорлик пойи алвон гулларга тўлиб кетди.

Миннатдор авлод шу куни Оққўрғондаги Мангулик қўрғони ёдгорлиги, Янгийўл туманидаги Гулбаҳор шаҳарчасида барпо этилган Хотира майдони, барча-барча шаҳар ва қишлоқлардаги майдонларга тўпланиб, Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган ўғлонлар хотирасини ёдга олди. Корхоналар, хўжаликлар, маҳаллий ўзини ўзи бошқариш идоралари, уруш қатнашчилари, фронт

(Давоми 2-бетда).

ЭЪЗОЗ

орти меҳнаткашлари вакилларига қадр-қиммат кўрсатиб, уларни табаррук кун билан муборакбод этди, эсдалик совғалари топширди.

Узоқ давом этган уруш йилларида вилоятимиз ҳам жуда катта қурилиш майдонларига айланган эди. Ғарбий республикалардан кўчириб келтирилаётган завод ва фабрикаларнинг ускуналари Чирчиқ, Янгийўл, Ангрен, Олмалиқ ва бошқа шаҳарларга, катта-кичик қишлоқларга ўрнатилиб, қисқа мудатда фронт учун зарур кийим-кечак, ўқ-дори, қурол-аслаҳа ишлаб чиқара бошлади. Мана шундай корхоналардан бири Сирдарё бўйида, Бекобод қишлоғида барпо этилди. 1942 йилнинг кузида бу ерга дастлабки қурувчилар келишди. Улар металлургия корхонасини қуришга киришишди. Ўзбекистоннинг барча вилоятларидан сафарбар этилган қурувчилар қисқа муддатда мартен цехини тиклаб, ускуналарни ўрнатишди. Бу ерда пўлат қуйила бошланди. Ўзбек пўлати ҳам Иккинчи жаҳон урушида қозонилган ғалабага ҳисса бўлиб қўшилди. Ўтган душанба куни Бекобод металлурглари корхона қурилишида иштирок этган, дастлабки пўлатни қуйишда қатнашган фахрийларни эъзозлашди.

Тошкентдаги Хотира майдонида 9 май куни ўтган тантанали тадбирлар чоғида таъкидландики, бугунги эркин ва ёруғ ҳаётни асраб қолиб, Ватан озодлиги йўлида қурбон бўлган фидойи инсонларнинг хотираси ёдимизда мангу сақланади. Айни пайтда мана шу қонли жанггоҳлардан эсон-омон келиб, бугун қаторларимизда умргузаронлик қилаётган фахрийларни асраб-авайлаш, уларнинг оғирини енгил қилиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир. Биз Хотира ва Қадрлаш кунини ҳар йили эзгу интилиш билан нишонлаймиз. Бизнинг бугунги осуда ҳаётимиз пойдеворини барпо этган, истиқлол йўлида азиз жонларини ҳам аямаган, мамлакат мустақиллигига таҳдид солган ёвуз кучлар йўлини тўсиб чиққан жасоратли аждодларимиз хотираси ҳурмати ҳамиша қўлимиз кўксимизда, ҳамиша таъзимдамиз.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Жўрабек МУРОДОВ,
Раҳим АҲМЕДОВ.

СУРАТЛАРДА: жойларда бўлиб ўтган байрам тантаналаридан лавҳалар.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

• *Анжуман*

КЕЛАЖАК УЧУН МАСЪУЛМИЗ!

Ёшларда тадбиркорлик ва ишбилармонлик кўникмаларини шакллантириш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, рағбатлантириш, хусусан, аҳоли ўртасида ишсизликнинг олдини олиш муҳим вазифалардан биридир.

ЎзЛиДеП вилоят ва Бўстонлиқ туман кенгашлари «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг маҳаллий бўлимлари билан ҳамкорликда «Барчамиз Ватан келажаги учун масъулмиз» мавзуида Ғазалкентда ўтказган форуми ҳамда ёшларнинг меҳнат ярмаркаси ана шу вазифани ҳал этишга йўналтирилди.

Тадбирга қишлоқ ва овулларда истиқомат қилаётган, норасмий равишда ҳунармандчилик билан шуғулланаётган йигитлар, хотин-қизлар таклиф қилинди.

Анжуманда партиянинг ёшлар билан ишлашдаги сиёсати, ёшларни иш билан таъминлаш муаммолари хусусида фикр юритилди. Кун тартибидаги тадбирлар доирасида меҳнат бозори ҳам ташкил этилди. Унда тумандаги бир қатор ташкилот ва корхоналар иштирок этишди. Ўз соҳасининг билимдони бўлган масъул ходимлар ёшларга тўғри йўл-йўриқлар беришди. Меҳнат ярмаркасида ҳозир бўлган ёшларнинг 75 нафари шу куннинг ўзидаёқ касб йўналишлари бўйича синовдан ўтишди ва ишга қабул қилинишди.

Форум сўнггида иштирокчилар рағбатлантирилди ва меҳнат ярмаркаси натижалари эълон қилинди. Бўстонлиқ туманидаги 33-мактаб ўқувчиси Аҳмад Султонов «Энг ёш ҳунарманд» номинацияси бўйича ғолиб чиқди. «Қадимий халқ анъаналарини давом эттираётган ҳунарманд» номинацияси бўйича соврин Янгиовул қишлоғида яшовчи Рихсинисо Холиқовага насиб этди. «Янгиликка интилувчи тадбиркор» номинацияси бўйича «Холис савдо» хусусий фирмаси раҳбари Нигора Турсунова тақдирланди. Озодбошилик Марҳамат Бўрибоева «Энг фаол иштирокчи» сифатида эътироф этилди. «Энг моҳир дизайнер» номинациясига Хумсон қишлоғидан келган иштирокчи Дилафрўз Қўчқорова муносиб топилди. «Энг яхши мураббий» номинацияси бўйича совринни Даҳана маҳалласида истиқомат қилувчи Ҳурматой Қўчқорова қўлга киритди.

Ғолибларга ЎзЛиДеП Тошкент вилояти кенгаши, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят бўлимининг махсус дипломлари, фахрий ёрлиқлар ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

Раъно ХОЛИҚОВА.

КИЧИК КОМАНДИРЛАР САФДА

Ўзбекистон Қуролли Кучларини ислоҳ қилиш камсонли, аммо профессионал тайёргарлик ҳамда замонавий техника ва технологияга эга, халқнинг тинч ҳаётига, давлатнинг мустақиллиги ва ҳудудий яхлитлигига таҳдид соладиган ҳар қандай тажовузни қайтаришга қодир армияни шакллантиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Бу жараёнда сержантлар таркибига алоҳида аҳамият бериляпти. Чирчиқ сержантлар тайёрлаш мактабида навбатдаги битирув маросими ана шу эътибор натижаларининг тасдиғи бўлди.

Олти ой давомида курсантлар механик-ҳайдовчи, алоқачи, кичик тиббиёт ходими, тўп командирлиги, муҳандис каби мутахассисликлар бўйича тайёргарликдан ўтишди. Улар малакали ўқитувчи ва инструкторлар раҳбарлигида жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёргарлик бўйича, шунингдек, педагогика ва психологиядан пухта билим олишди.

— Ўқиш давомида сержантларнинг интеллектуал салоҳиятини, касбий маҳоратини, мустақил қарор қабул қилиш кўникмаларини ошириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди, — деди Тошкент ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари Қурбон Алимжонов.

— Мен олти ой давомида алоқачи мутахассислиги бўйича ўқидим. Ўқиш давомида турли қийинчилик ва машаққатларни енгиб ўтишга тўғри келди. Лекин булар келажагим учун мустаҳкам пойдевор бўлиши шубҳасиз, — деди битирувчи Содиқ Эшмўминов ҳаяжон билан.

Хуршида НАЗАРОВА.

БОЛАЛИКНИНГ НУРЛИ КУНЛАРИ

Болаликнинг беғубор, ғам-ташвишсиз дамлари ёдингиздами? Боғчага илк қадам қўйиб, шўх-шодон ўйин-кулгу ҳамроҳлигида дунёни ўзингизча кашф қилганингизчи? Боғча опангиз сизни тарбияга чақириб берган танбеҳидан аразлаб, эртасига боғчага бормаслик учун турли баҳоналар ўйлаб топганингизни ҳам унутмагандирсиз.

Янгийўл шаҳридаги 13-мактабгача таълим муассасасида ана шундай бахтли болаликнинг даврини сураётган кичкинтойлар тарбияланишмоқда.

— Айни пайтда бу ерда 280 нафар ўғил-қиз таълим-тарбия олади, — дейди муассаса раҳбари Нигора Болтабоева. — Муассасамизнинг алоҳида жиҳати шундаки, турли миллат вакилларининг фарзандлари бир гуруҳда, бир она фарзандларидек камолга етмоқдалар. Ушбу умумийлик эса болаларга таълим беришқ айниқса, тил ўргатишда қулайликларни яратмоқда. 50 дан зиёд тарбиячи ва хизматчилар болаларни ҳар жиҳатдан баркамол бўлиб етишишлари йўлида меҳнат қилишмоқда.

— Болалар билан ишлаш баъзан машаққатдек туюлса-да, меҳнатинг самарасини кўрганингда, ўзинг таълим-тарбия берган болакайнинг тилидан ширин сўз эшитганингда барчасини унутар экансан, — дейди тарбиячи Саодат Солиева. — Айниқса, келажакда улардан жамият учун зарур кадрлар ва баркамол инсонлар етишиб чиққанда, бунда ўзингни ҳам ҳиссанг борлигини ҳис этиш кишига роҳат бағишлайди.

Муассасада барча илмий-услубий қулайликлар яратилган. Ҳар бир гуруҳда кичик китоб жавонлари мавжуд бўлиб, болаларнинг илк саводлари учун зарур бўлган адабиётлар мужассамланган. Бундан ташқари, болалар томонидан ясалган турли ўйинчоқлардан ташкил этилган «Моҳир қўллар» бурчаги, боғча ҳаётига оид «Соғлом авлод учун» деворий кўргазмалар ҳамда миллий қадриятларимизни ўзида акс эттирган хоналар муассасада таълим-тарбия ишлари қандай йўлга қўйилганлиги ҳақида тўлиқ тасаввур ҳосил қилиш имконини беради.

Равшан ЁҚУБЖОНОВ.

СУРАТЛАРДА: тарбия муассасасининг оддий кунлари.

Еркебой БОТИРОВ олган суратлар.

«ЭНГ ЯХШИ ХАБАРЧИ»

«Ўзбекистон почтаси» очиқ акциядорлик жамияти тизимида «Энг яхши хабарчи» кўрик-танловининг республика босқичи ўтказилди.

— Матбуот нашрларини ёки ҳар қандай хабарни белгиланган муддатда сифатли тарзда етказиб бериш маълум тайёргарликни талаб этади. «Сиҳат-саломатлик йили» ҳамда Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг 50 йиллигини муносиб ўтказиш мақсадида мазкур танлов ташкил этилди, — деди ҳакамлар ҳайъати раиси, «Ўзбекистон почтаси» ОАЖ бош директор ўринбосари Хатира Тожибоева. — Ходимларнинг хизмат кўрсатиш сифати ва маданиятини юксалтириш, соғлом ҳаётга бўлган интилишини рағбатлантириш, миллатлараро дўстликни мустаҳкамлаш кўрик-танловнинг мақсади этиб белгиланди. Танловда юқори ўринларни эгаллаган Любовь Давлелова, Татьяна Глушкова, Алижон Шаймоновга диплом, фахрий ёрлиқ ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

Ҳусан СУЛАЙМОНОВ,
«Туркистон-пресс».

• *Огоҳ бўлган маъқул*

РИЗҚИМИЗ КУЛГА АЙЛАНМАСИН

Олов — тилсиз ёв. Айрим кишиларнинг лоқайдлиги, ўз вазифасига масъулиятсизлиги сабабли ғаллазорларда ёнғин чиқиши ва оқибатда қанчадан-қанча машаққату сарф-харажатлар эвазига етиштирилган халқ ризқ-рўзи кулга айланиши ҳеч гап эмас.

Шунинг учун вилоят ИИБ ёнғин хавфсизлиги бошқармаси ғалла ўрим-йиғимини ўтказиш учун ёнғин хавфсизлиги қоидаларига тўлиқ риоя қилиш муҳим аҳамиятга эга эканлигини эслатади. Авваламбор, хўжалик раҳбарларининг буйруқлари билан техника воситаларини ёнғинга қарши тайёрлаш, мавсумда ёнғин хавфсизлигини таъминлаш учун жавобгар шахсларни тайинлаш зарур.

Ўрим-йиғим мавсумида ишлатиладиган барча техника воситаларининг йиғим-теримга тайёрлиги хўжаликларда тузилган махсус комиссия томонидан давлат ёнғин назорати ходимлари иштирокида текширилиши, механизаторлар, ўрим-теримга жалб қилинган бошқа масъул ходимлар ёнғинга қарши махсус йўриқнома билан танишишлари шарт. Комбайн, трактор ва бошқа транспорт воситалари соз ҳолатдаги бирламчи ўт ўчириш анжомлари билан жиҳозланиши лозим.

Ғаллакорларнинг вақтинчалик дам олиш, овқатланиш жойлари ғаллазорлардан камида 100 метр узоқликда бўлиб, уларнинг атрофи 4 метр кенгликда шудгорланиши ва бу ерда чекиш учун махсус жой ажратилиши мақсадга мувофиқдир. Буғдойзорлар яқинида чекиш, очиқ оловдан фойдаланиш, таъмирлаш ишлари олиб бориш қатъиян ман этилади.

Буғдойни қуритиш, вақтинчалик сақлаш хирмонлари ва омборлари ғаллазорлардан 100 метр, бошқа бино ва қурилмалар эса 50 метр узоқликда бўлиши, уларнинг атрофи қуруқ ўтлардан тозаланиб, 4 метр кенгликда шудгорланиши ва ҳар 200 квадрат метр майдонга битта кимёвий ўт ўчиргич (ОХП-10), битта 200 литр ҳажмли бочкада сув ва челак билан таъминланиши керак.

Транспортларга ёнилғи қуйиш учун махсус автоуловлардан фойдаланилади. Ёнилғи қуйиш пайтларида двигателлар ўчирилган бўлиши шарт. Тунда ёнилғи қуйиш ман қилинади. Дам олиш пайтларида комбайнларни ғаллазорларда қолдириш мумкин эмас. Улар ғаллазорлардан камида 30 метр четга олиб чиқилиши ва махсус тайёрланган майдонга қўйилиши лозим.

Донимиз — нонимиз, шундай экан, унинг нобуд бўлмаслиги учун хавфсизлик қоидаларига тўлиқ риоя қилайлик.

Рамзия СУЛАЙМОНОВА,
вилоят ИИБ ёнғин хавфсизлиги бошқармаси муҳандиси.

• *Сифат — асосий масала*

ГАП ФАҚАТ ЖАРИМАДА ЭМАС

қоида ва меъёрларга амал қилинмаса, маҳсулот касодга учраб, корхона инқирозга юз тутиши мумкин

Тошкент стандартлаштириш ва метрология бошқармаси Ўзбекистон Республикасининг «Стандартлаштириш тўғрисида», «Метрология тўғрисида», «Маҳсулот ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида»ги қонунлари ҳамда назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи республика кенгаши томонидан тасдиқланган режа-жадвал асосида меъёрий ҳужжатлар талабларининг жойларда амалга оширилиши ва уларнинг амалда бажарилишини назорат қилиб бормоқда.

Хўш, бу фаолиятнинг самаралари қандай бўлмоқда? «Тошкент ҳақиқати» мухбирининг бу саволига жавобан вилоят Стандартлаштириш ва метрология бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ирисбой Хожиев қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Дастлабки уч ойда режадаги 53 та хўжалик юритувчи субъектдан 47 тасида давлат назорати текширувлари ўтказилди. Шундан 42 таси ёки 89,4 фоизида стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш қоидаларининг талаблари бузилаётганлиги аниқланди. Шуни ҳисобга олиб, тегишли корхоналарга нисбатан 7 та маҳсулот турини ишлаб чиқаришни, 20 та маҳсулотни сотишни тақиқлаш тўғрисида тақдимномалар берилди. Ўз фаолиятида қонунбузарликларга йўл қўйган 21 та хўжалик юритувчи субъектга жами 9 миллион 756,3 минг сўм миқдорида иқтисодий жарима солинди. Камчиликларга йўл қўйган 60 мансабдор шахсга нисбатан эса, 738,3 минг сўм миқдорида маъмурий жарималар қўлланилди.

«Ўзбекэнерго» давлат компанияси таркибидаги корхоналар ва бошқа кичик корхоналарда давлат назорати ўтказилиб, текширув жараёнида стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш қоидалари бузилаётгани аниқланди. Жумладан, «Ангрен иссиқлик электр станцияси» унитар корхонасида ишлаб чиқарилаётган иссиқ сувнинг сифат ва хавфсизлик кўрсаткичлари меъёрий ҳужжат талабларига кўра аниқланиши керак бўлса-да, ушбу кўрсаткичлар корхона томонидан аниқланмаётганлиги, корхонанинг кимёвий лабораторияси зарур бўлган меъёрий ҳужжатлар ва ўлчов воситалари билан тўлиқ таъминланмаганлиги маълум бўлди. Шунингдек, ишлаб чиқаришда қўлланилаётган технологик ускуналарнинг ҳолати қониқарсиз деб топилди. Булар технологик режада мўлжалланган тегишли маркали кўмир ишлатилмаганлиги натижасида келиб чиққанлиги ҳам аниқланди.

Ангрен шаҳридаги «Автокўмир» очиқ акциядорлик жамиятида автомобилларни техник таъмирлаш, юк ва йўловчи ташиш хизматларини рисоладагидек ташкил этишга ҳам етарли аҳамият берилмаётир. Натижада истеъмолчиларга хизмат кўрсатаётган автомобиллар ҳолати меъёрий ҳужжат талабларига жавоб бермайди. Хизмат кўрсатаётган автотранспорт воситаларининг 75 фоизи техник жиҳатдан эскирган. Носоз автотранспорт воситалари орқали кўрсатилган хизмат учун корхонага 3 миллион 175,3 минг сўм миқдорида иқтисодий жарима қўлланилди. Шу каби камчиликлар бошқа корхоналарда ҳам йўқ эмас. Бу ерда ҳам қонун талаблари бузилишига йўл қўйган мансабдор шахслар маъмурий жаримага тортилди.

Давлат акциядорлик компанияси таркибидаги корхоналар ишлаб чиқараётган электр ва иссиқлик энергиялари мажбурий сертификатланиши лозим бўлган маҳсулотлар рўйхатига киритилган. Бу Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Маҳсулотларни сертификатлаштириш тартиботини соддалаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорида кўзда тутилган. Афсуски, иссиқлик электр станцияси маъмурияти бу қоидага ҳам риоя этмаётир.

Вилоят давлат алкоголь назорати нозирлиги уч ойда 7 та хўжалик юритувчи субъектда текширув ўтказди. Шундан 5 тасида стандарт талаблари, метрология ва сертификатлаштириш қоидалари бузиб келинган. Ушбу камчиликлар аниқланган корхоналарга 183,2 минг сўм миқдорида иқтисодий жарима қўлланилди. Камчиликларга йўл қўйган 5 та мансабдор шахсга 58,8 минг сўм миқдорида жарима солинди ва белгиланган тартибда ундирилди.

Давлат назорати текширувларини ўтказиш мобайнида корхоналарнинг метрологик таъминотига алоҳида эътибор қаратилди. Биринчи чоракнинг ўзида 18 минг 547 дона ўлчов воситалари текширилди. Шулардан 599 донаси қўллашга яроқсиз деб топилди. «Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси таркибидаги корхоналарда 411 дона, кичик ва бошқа корхоналарда 148 дона яроқсиз ўлчов воситаларидан фойдаланилган. Тегишли корхоналарга камчиликларни бартараф этиш тўғрисида ёзма тақдимномалар белгиланган тартибда берилди.

Экспортга жўнатилаётган маҳсулотларнинг сифати алоҳида ўрганилаётир. «Бекободцемент», «Оҳангаронранглицемент», «Оҳангаронцемент», «Электрокимёсаноат», «Ўзбеккимёмаш», «Аммофос», «Медиз» сингари корхоналар шу йилнинг дастлабки уч ойида умумий нархи 8 миллиард 582 миллион 363 минг сўмлик 23 турдаги маҳсулотни экспортга жўнатди. Булар асосан цемент, фосфат, аммиак селитраси, турбокомпрессор, эҳтиёт қисмлар ва бошқа маҳсулотлардир.

Аккредитлаш ва шаҳодатлаш соҳасидаги ишлар ҳам белгиланган тартибда олиб борилмоқда. Ҳозирги кунга келиб, Тошкент вилояти ҳудудида 40 та аккредитланган синов лабораториялари фаолият кўрсатмоқда. Ўтган йилнинг биринчи чораги билан солиштирилганда аккредитланган синов лабораториялари 12 тага кўпайди. Уч ойда 13 та ишлаб чиқариш лабораторияси кўриб чиқилиб, 11 таси шаҳодатланди.

Стандартлаштириш ва метрология бошқармаси монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш вилоят ҳудудий бошқармаси, вилоят истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари уюшмаси ва бошқа ҳуқуқ-тартибот идоралари билан ўзаро ҳамкорликни муттасил кучайтириб бормоқда. Биргаликда ўқув машғулотлари, кўрик-танловлар ўтказилаётир.

— Иқтисодиётни барқарор ривожлантириш турли мулкчилик шаклидаги корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатига боғлиқ, — деди суҳбат пировардида Ирисбой Хадиевич. — Шуни назарда тутиб, ходимларимиз ишлаб чиқаришда қонун ва меъёрий ҳужжатлар талабларига риоя қилинишини алоҳида назорат қилиб бораётирлар. Натижада ички бозорларимиз сифатли, фойдаланиш учун яроқли, соғлиқ учун хавфсиз маҳсулотларга тўлиб бораётир. Ўзбекистон маркаси билан чиқарилаётган маҳсулотларга хориж бозоридаги эътибор кучаймоқда.

● *Мўъжазгина бир Ватан*

ГУЗАРИ ДОИМ ГАВЖУМ

Бекобод шаҳрининг Собир Раҳимов номли маҳалласида 7 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Уларнинг аксарияти кўп қаватли уйларда яшашади. Маҳалла аҳолиси асосан заводда, тикувчилик фабрикасида, мактаб ва болалар боғчаларида ишлашади.

Хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнес билан шуғулланаётганлар ҳам анчагина. Бекор юрганлар деярли йўқ. Коллеж, мактаб, ясли, кинотеатр Бекободдаги энг намунали даргоҳлардан. Гузар гавжум, бозорда серобчилик, йўллар асфальт, гўшт, сут, дўконлари шундоқ ёнларида. Новвойхона, радио-телевизор созлаш, пойабзал таъмирлаш устахоналари, суратхона, поликлиника, дорихона, ўнлаб тижорат дўконлари, хуллас, маданий-маиший хизмат пунктлари маҳалла аҳли хизматида.

— Мақсадимиз маҳалламизни янада обод ва кўркам қилиш, вилоятимиздаги энг гўзал, намунали масканлардан бирига айлантириш, — дейди маҳалла қўмитаси раиси Бобожон Жўраев. — Очиқ айтишим керак, бу хайрли ишларда «Ўзметкомбинат» акциядорлик-ишлаб чиқариш бирлашмасининг амалий ёрдами, кўмаги катта бўлаётир. Меҳнаткашлар турмуш шароитини яхшилашга, халқ фаровонлигини таъминлашга миллион сўмлаб маблағ сарфланаяпти. Янги тураржой, маданий-маиший бинолар, оромгоҳлар, спорт иншоотлари қуриб, фойдаланишга топширилмоқда.

Маҳалла қўмитасининг диний-маърифий ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси Саломатхон Тожибоева, котиба Ҳурматой Умарова, посбон Зокиржон Нуриллаев ва фаоллар турли кўрик-танловлар, учрашувлар, кечалар ўтказиб туришади. Бундай саъй-ҳаракатлар аҳоли турмуш тарзини соғломлаштиришга, аҳил-баҳамжиҳат ва меҳр-мурувватли бўлиб яшашга, ҳар хил кўнгилсиз ҳолларнинг олдини олишга хизмат қилаётир. Айниқса, ёшлар тарбиясига самарали таъсир кўрсатмоқда.

Маҳалла — тарбия маскани, мўъжазгина бир Ватан, қутлуғ ва муқаддас макон, деб халқимиз бежиз айтмайди. Маҳалла фаоллари бир мақсад йўлида ҳамкорликда иш олиб боришаётгани боис, ортиқча ташвиш, асаббузарликларга ўрин қолмаяпти.

Турсунали УСМОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

СУРАТДА: *маҳалла қўмитаси аъзоларининг иш пайти.*

Муаллиф олган сурат.

ЭҲТИРОМ

«Экосан» халқаро ташкилотида Республика мудофаа вазирлиги, Россия Федерациясининг Ўзбекистондаги элчихонаси билан ҳамкорликда 9 май — Хотира ва Қадрлаш куни ҳамда иккинчи жаҳон урушида қозонилган ғалабанинг 60 йиллигига бағишланган «Урушлар, ҳарбий конфликтлар ва уларнинг ижтимоий экологик оқибатлари» мавзуида анжуман ўтказилди.

Унда ҳамкор ташкилотлар вакиллари, «Нуроний» жамғармаси, ёшлар экопарламенти аъзолари, ҳарбий ўқув юртлари курсантлари, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этишди.

Учрашувда сўзга чиққан Россия Федерациясининг Ўзбекистондаги элчиси Ф. Мухамедшин, Тошкент шаҳар мудофаа ишлари бошқармаси бўлим бошлиғи Р. Эрматов, таниқли шоир ва уруш фахрийси Назармат ва бошқалар уруш келтириши мумкин бўлган ижтимоий-экологик оқибатлар хусусида тўхталиб ўтди.

Тадбир сўнггида уруш ва меҳнат фахрийларига «Экосан» ташкилоти ва Россия Федерациясининг мамлакатимиздаги элчихонасининг эсдалик совғалари топширилди.

Гулбаҳор САТТОРОВА,
«Туркистон-пресс».

Olamda nima gap?

РОССИЯ:

МОСКВАДА ЯНА БИР САММИТ

Кеча Москвадаги Катта Кремль саройида Россия-Европа Иттифоқининг 15-саммити иш бошлади. Унда ҳамкорликнинг тўртта умумий ҳудуди бўйича «йўл хариталари» қабул қилиниши назарда тутилган. Учрашувда Владимир Путин, Жан-Клод Юнкер, Жозе Мануэль Баррозу, Хавьер Солана, Михаил Фрадков ва бошқалар қатнашмоқда.

ЭРОН:

УРАН БИЛАН ИШЛАНГАНИ РОСТ

Ҳафта бошида Эрон вакиллари 37 тонна уран концентрати UF4 гази сифатида қайта ишланганини тан олдилар. Эроннинг атом энергияси бўйича агентлиги раҳбари ўринбосари Муҳаммад Саидийнинг айтишича, ураннинг UF4 газига айлантирилиши бўйича олиб борилган ишлар, Эрон уранни бойитиш борасидаги фаолиятига чек қўйишидан аввалроқ амалга оширилган.

ИСРОИЛ:

ДИНИЙ АНЪАНАЛАР ТУФАЙЛИ

Исроил бош вазири мамлакат қўшинларининг Ғазо ҳудудидаги аҳоли истиқомат жойларидан олиб чиқиш муддатлари уч ҳафтага кечиктирилганини расман маълум қилди. Бу воқеа вайрон қилинган Қуддус эҳромларига тутиладиган аза даврига тўғри келиб қолмаслиги учун шундай қилинаётгани эътироф этилмоқда. Таъкидланишича, бундай пайтда диний анъаналар янги жойга кўчиб ўтишни ман этаркан.

САУДИЯ АРАБИСТОНИ:

ЗАМОНАВИЙЛАШТИРИШ ТАРАДДУДИ

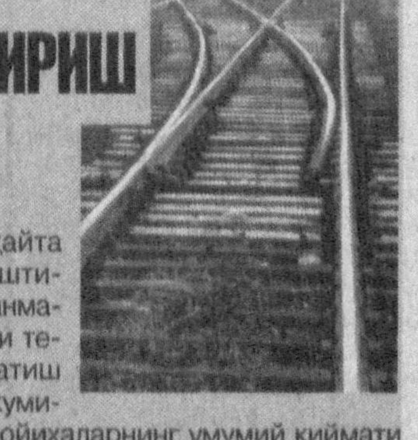

Саудия Арабистони нефтни қайта ишлаш тармоғини замонавийлаштириш, мамлакатнинг яхши ривожланмаган ҳудудлари ва мингкилометрли темирйўл қурилишига маблағ ажратиш борасидаги йирик лойиҳалар туркумини амалга татбиқ эта бошлади. Лойиҳаларнинг умумий қиймати бир неча ўнлаб миллиард долларни ташкил этади. Биргина корхоналар модернизацияси учун 17 миллиард доллар сарфлаш назарда тутилган.

АҚШ:

СУҒУРТА КОМПАНИЯЛАРИ ШУБҲА ОСТИДА

АҚШ Федерал қидирув бюроси (ФҚБ) мамлакатдаги йирик суғурта компанияларида кенг кўламда тергов бошлади. Улар ноқонуний молиявий операцияларни амалга оширишда гумон қилинаётир.

Сўнгги вақтларда АҚШ ҳуқуқ-тартибот идораларига суғурта бизнеси билан шуғулланувчи айрим фирмаларда қонунбузарликлар содир этилаётганини тасдиқловчи кўплаб далиллар келиб туша бошлади. Ҳукумат муаммога барҳам бериш мақсадида ФҚБ ва бошқа идораларга мазкур соҳага ихтисослашган барча муассасалар фаолиятини текшириш тўғрисида кўрсатма беришга мажбур бўлди.

Бундан уч ой илгари Нью-Йорк штати прокуратураси томонидан жаҳондаги энг йирик суғурта компанияларидан бири — «Америкэн интернэшнл груп»га нисбатан тергов бошланган эди. Текширувлар натижасида компаниянинг молиявий кўрсаткичларини сунъий равишда ошириш мақсадида ўнлаб ноқонуний операциялар амалга оширилгани аниқланди.

Бу воқеа «Америкэн интернэшнл груп»нинг нуфузига салбий таъсир кўрсатди. Унинг бош ижрочи директори Морис Гринберг истеъфо беришга мажбур бўлди. Компания акцияларининг қиймати 24 фоиз арзонлашди.

ФҚБнинг молиявий жиноятларга қарши кураш бўйича мутахассислари бошқа ҳуқуқ-тартибот ва назорат маҳкамалари вакиллари билан ҳамкорликда АҚШдаги барча йирик суғурта компанияларини текширишга киришди. Тергов жараёнида улар билан алоқада бўлган банклар ва молия муассасаларининг фаолияти ҳам назоратдан ўтказилади.

Нодирбек ЎЛЖАБОЕВ,
ЎзА.

Янгийўл «Биокимё» ОАЖнинг 2004 йил якунлари бўйича муҳим фактлари ҳақида МАЪЛУМОТ

Муҳим фактлар тартиб рақами — 09
Йиғилиш тури — йиллик
Ўтказилган вақти — 29.04.2005 йил
Ўтказилган жойи — Янгийўл шаҳри, Кимёгарлар кўчаси, 1-уй.
Йиғилиш кворуми — жойлаштирилган жами акцияларнинг 75,71 фоиз ёки 27036 овоз берувчи акциялар.

Йиллик умумий йиғилиш кун тартибида кўрилган масалаларнинг натижалари қуйидагича:

1. Кузатув кенгашининг 2004 йил якунлари бўйича ҳисоботи тасдиқлансин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди:
«Ёқлайман» деб берилган овозлар сони 27026 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 99,96 фоизини ташкил этди.
«Қарши» деб берилган овозлар сони 10 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 0,04 фоизини ташкил этди.
«Бетараф» деб берилган овозлар йўқ.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчилик овози билан (50%+1) акция талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

2. Ижро органи — бош раҳбарнинг 2004 йил якунлари бўйича ҳисоботини ҳамда 2005 йилга мўлжалланган асосий фаолият йўналишлари бўйича ҳисоботи тасдиқлансин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди:
«Ёқлайман» деб берилган овозлар сони 27026 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 99,96 фоизини ташкил этди.
«Қарши» деб берилган овозлар сони 10 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 0,04 фоизини ташкил этди.
«Бетараф» деб берилган овозлар йўқ.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчилик овози билан (50%+1) акция талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

3. Жамиятнинг 2004 йил молиявий хўжалик фаолияти бўйича муҳосиблик баланс ҳисоботи тасдиқлансин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди:
«Ёқлайман» деб берилган овозлар сони 27026 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 99,96 фоизини ташкил этди.
«Қарши» деб берилган овозлар йўқ.
«Бетараф» деб берилган овозлар сони 10 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 0,04 фоизини ташкил этди.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчилик овози билан (50%+1) акция талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

4. Тафтиш комиссиясининг 2004 йил молиявий хўжалик фаолиятини текшириш натижалари бўйича ҳисоботи тасдиқлансин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди.
«Ёқлайман» деб берилган овозлар сони 27026 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 99,96 фоизини ташкил этди.
«Қарши» деб берилган овозлар йўқ.
«Бетараф» деб берилган овозлар сони 10 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 0,04 фоизини ташкил этди.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчилик овози билан (50%+1) акция талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

5. Жамиятни аудиторлик текширув натижалари бўйича хулосаси тасдиқлансин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди.
«Ёқлайман» деб берилган овозлар сони 27026 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 99,96 фоизини ташкил этди.
«Қарши» деб берилган овозлар йўқ.
«Бетараф» деб берилган овозлар сони 10 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 0,04 фоизини ташкил этди.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчилик овози билан (50%+1) акция талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

6. Жамиятнинг 2004 йил хўжалик фаолияти бўйича дивидендлар тўланмасин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди:
«Ёқлайман» деб берилган овозлар сони 26808 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 99,15 фоизини ташкил этди.
«Қарши» деб берилган овозлар сони 231 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 0,85 фоизини ташкил этди.
«Бетараф» деб берилган овозлар йўқ.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчилик овози билан (50%+1) акция талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

7. Жамият Кузатув кенгашига қуйидагича таркиб сайлансин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди:
1. Арипов Миркамал Мирмахмудович — «Ўзспиртсаноат» АК маркетинг бўлими бошлиғи.
«Ёқлайман» — 27011 та овоз; **«Қарши»** — 15 та овоз; **«Бетараф»** — 10 та овоз.
2. Тухтаматов Улугбек Маманазарович — «Ўзспиртсаноат» АК молия бўлими бош мутахассиси.
«Ёқлайман» — 27001 та овоз; **«Қарши»** — 20 та овоз; **«Бетараф»** — 15 та овоз.
3. Мамараимов Рустам Юсупханович — «Ўзспиртсаноат» АК ташқи иқтисодий алоқа ва қимматли қоғозлар бўлими етакчи мутахассиси.
«Ёқлайман» — 27001 та овоз; **«Қарши»** — 25 та овоз; **«Бетараф»** — 10 та овоз.
4. Азизов Шухратилла Неъматуллаевич — «Ўзспиртсаноат» АК ташқи иқтисодий алоқа ва қимматли қоғозлар бўлими бошлиғи.
«Ёқлайман» — 27001 та овоз; **«Қарши»** — 5 та овоз; **«Бетараф»** — 25 та овоз.
5. Самигов Хамидулло Абдуллаевич — «Ўзспиртсаноат» АК технология талаблари ва янги технологияларни жорий этиш бошқармаси бош мутахассиси.
«Ёқлайман» — 27021 та овоз; **«Қарши»** — 5 та овоз; **«Бетараф»** — 10 та овоз.
6. Ишкабилов Фуркат — ИФ «Фойкон» директори.
«Ёқлайман» — 27006 та овоз; **«Қарши»** — 20 та овоз; **«Бетараф»** — 10 та овоз.
7. Ишматов Баходир Нишоналиевич — «Биокимё» ОАЖ касаба уюшма қўмитаси раиси.
«Ёқлайман» — 27021 та овоз; **«Қарши»** — 5 та овоз; **«Бетараф»** — 10 та овоз.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчиликнинг овози (50%+1) талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

8. Бош раҳбар билан меҳнат шартномаси 1 йилга узайтирилсин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди:
«Ёқлайман» деб берилган овозлар сони 27026 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 99,96 фоизини ташкил этди.
«Қарши» деб берилган овозлар йўқ.
«Бетараф» деб берилган овозлар сони 10 та бўлиб, йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 0,04 фоизини ташкил этди.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчилик овози билан (50%+1) акция талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

9. 2005 йил учун жамият бизнес-режаси тасдиқлансин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди:
«Ёқлайман» деб берилган овозлар сони 27026 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 99,96 фоизини ташкил этди.
«Қарши» деб берилган овозлар йўқ.
«Бетараф» деб берилган овозлар сони 10 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 0,04 фоизини ташкил этди.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчилик овози билан (50%+1) акция талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

10. «CHIN-AUDIT» МЧЖ жамият аудитори этиб тасдиқлансин.
Овоз бериш натижалари қуйидагича тақсимланди:
«Ёқлайман» деб берилган овозлар сони 27026 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 99,96 фоизини ташкил этди.
«Қарши» деб берилган овозлар йўқ.
«Бетараф» деб берилган овозлар сони 10 та бўлиб, у йиғилишда қатнашган оддий акция эгалари умумий сонининг 0,04 фоизини ташкил этди.
Кўрилган масала бўйича қарор қабул қилиш учун жамият уставида белгиланганидек, кўпчилик овози билан (50%+1) акция талаб қилинди.
Овоз бериш натижалари бўйича қарор қабул қилинди.

«Биокимё» ОАЖнинг эмиссия рисоласи
Низом жамғармаси — 53562 минг сўм
Жами акциялар — 35708 дона
1 дона акциянинг номинал қиймати — 1500 сўм

Баланс по итогам работы ОАО «Биокимё» за 2004 год

№ п/п		Актив в тыс.сум	Пассив в тыс.сум
1	Основные средства	2133164	
2	Уставный фонд		53562
3	Долгосрочные инвестиции	395204	
4	Капитальные вложения	1291352	
5	Долгосрочный кредит		918845
6	Оборотные активы	572342	
7	Нераспределенная прибыль		31516
8	Дебиторы	1087393	
9	Кредиторы		1851051
10	Резервный капитал		2624481
Итого:		**5479455**	**5479455**

«Биокимё» ОАЖнинг аффилланган шахслар рўйхати (юридик шахслар)

Тўлиқ номи	Ташкил. хуқуқий тузилмаси	Почта манзили ва жойлашган манзили	ИНН	Аффилланган шахсликлари тўғрисидаги асос	Қачон аффилланганлиги ҳақидаги сана	Овоз берувчи акцияларнинг сони	
						дона	%
1	2	3	4	5	6	7	8
«Ўзспиртсаноат» АК	Акциядорлик компания	Тошкент ш. Абай кўчаси, 6-уй		ЎзР. ВМ 21-сонли қарори	15.01.04й.	18211	51

Аффилланган шахслар рўйхати (жисмоний шахслар)

Ф.И.Ш.	Қачон аффилланганлиги ҳақидаги сана	Аффилланган шахсликлари тўғрисидаги асос	Овоз берувчи акцияларнинг сони	
			дона	%
1	4		5	6
Арипов М.М.	29.04.2005й.	1. 51% Давлат улушига эга бўлган «Ўзспиртсаноат» АКнинг ишончли вакили 2. Кузатув кенгашининг аъзоси	18211	51
Тухтаматов У.М.	29.04.2005й.	Кузатув кенгашининг аъзоси		
Мамараимов Р.Ю.	29.04.2005й.	Кузатув кенгашининг аъзоси		
Азизов Ш.Н.	29.04.2005й.	Кузатув кенгашининг аъзоси		
Самигов Х.А.	29.04.2005й.	Кузатув кенгашининг аъзоси		
Ишматов Б.М.	29.04.2005й.	Кузатув кенгашининг аъзоси	204	0,57
Ишкабилов Ф.Д.	29.04.2005й.	Кузатув кенгашининг аъзоси	4642	13
Хайдаров У.А.	29.04.2005й.	Бош раҳбар шартнома муддати узайтирилган	800	2,24

ТЕЛЕДАСТУРЛАР

Якшанба '15.V

«Ўзбекистон»

ХАЛҚАРО ОИЛА КУНИ
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 **«Ахборот».**
8.35 «Табиатни севамиз». Илмий-маърифий фильм (инглиз тилида)
8.45 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Оналар мактаби».
11.20 «Қорақалпоқнома».
11.40 Алифбо сабоқлари.
12.00 «Ов». Мультфильм.
12.10 «Дўстлик» студияси: 1.«Рангинкамон». 2. **«Дидар».**
12.55 «Келин-куёв». Телешоу. 1-қисм.
13.45 «Суюнчи». Бадиий фильм.
14.55 «Шарқ тароналари».
15.20 «Қирқ тоғоранинг қирқ ноғораси». Кўп қисмли видеофильм. 6-қисм.
16.00 «Шахсий фикр». «Болалар сайёраси»:
16.30 1. **«Улғайиш поғоналари».** 2. **«Олтин тож».**
17.40 «Одами эрсанг».
18.00 «Табиатни севамиз». Илмий-маърифий фильм (инглиз тилида).
18.10 «Остона». Телевизион бадиий фильм. 2-қисм.
19.00 «Бизнес ҳафта» тележурнали:
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонлар.
19.30 «Таҳлилнома» (рус тилида)
20.05 «Оламга саёҳат».
20.30 «Таҳлилнома».
21.15 «Якшанба оқшомида». Бадиий-мусиқий дастур. «Якшанба кинозали»:
22.00 «Жазда фақат қизлар». Бадиий фильм.
23.35-23.40 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар»

6.55 Кўрсатувлар дастури.
7.00 «Мунаввар тонг». Информацион-дам олиш дастури.
8.30 «Янги авлод» студияси: Шум болалар.
8.45 «Филча ва мактуб». Мультфильм.
8.55Олтин мерос.
9.00 Кулгич.
9.10 Ҳамкор - 2005.
9.20 Автосалтанат.
9.40 «Шайтонвачча». Бадиий фильм.
10.50 Ёшлик наволари.
11.00, 16.30, 19.30 ТВ - анонс.
11.05 Аскар мактублари.
11.25 «Маҳобҳорат». Телесериал.
12.10 «Заковат».
13.10 «Изтопар». Бадиий фильм.
14.35 Нигоҳ.
15.15 Чемпион сирлари.
15.35 Ринг қироллари.
16.35 «Учрашув». Бадиий фильм.
17.40 Кўрсатувлар дастури.
17.45 «Янги авлод» студияси: Катта танаффус.
18.05 Сув-ҳаёт манбаи.
18.10 Спорт ҳафтаномаси.
18.25 Фурқат Мирзаев куйлайди.
18.45 ТВ - афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр» ҳафта ичида.
19.35 Ракурс.
20.00 Эълонлар.
20.05 Жаҳон маданияти хазинасидан: **«Маҳобҳорат».** Телесериал.
20.50 Оҳанрабо.
21.30 «Оқшом юлдузи». Дам олиш ва ахборот дастури.
22.30 «Ганга ва Жамна». Бадиий фильм 2-қисм.
23.50 - 23.55 Хайрли тун.

«Тошкент»

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 Болажонлар экрани.
17.30 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
17.50, 19.40 **«Экспресс»** телегазетаси.
18.10 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
20.00 «Табриклаймиз - кутлаймиз».
20.30 «Нима учун?»
21.00 «Тенгдошлар».
21.30 «Тв плюс».
22.00 «Бруклин тунлари».
23.25-23.30 Хайрли тун, шаҳрим!

«Спорт»

7.30 «Хабарлар».
7.45 «Бодрое утро».
8.45 «Хабарлар» (рус тилида)
9.00 «Соғлом овқатланиш сирлари». Инглиз тилида.
9.10 Д. Криловнинг **«Йўлда ёзилмаган қайдлари».**
9.30 «Ҳамма уйдалигида».
10.10 Дзюдо бўйича Осиё чемпионати.
13.00 «Қувноқ стартлар».
13.40-14.00 **«Рақибингиз гроссмейстер».**
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 «Хабарлар» (рус тилида)
17.15 «Болалар спорти».
17.35 «Халқ ўйинлари».
18.00 «Кулгили одамлар».
20.00 «Время».
20.45 «Спорт — менинг ҳаётим».
21.00 «Хабарлар».
21.15 Дзюдо бўйича Осиё чемпионати.
22.15 Жаҳон спорти: **«Евро-футбол».**
23.50 «Тунингиз осуда бўлсин!»

30-канал

9.00 Открытие программы **9.05** «Теле-хамкор» **9.25** «Детский час» **9.50** Фильм детям: «Тайна Яшки – тряпичной кукляшки», комедия **11.20** «Теле-хамкор» **11.40** Документальный сериал **13.00** «Спорт-Экстрим» **13.30** Хит-парад.uz **14.50** Боллалар соати **15.45** Дневной кинозал: «Полный привод» комедия **17.25** «Теле-хамкор» **17.45** «Музыкальная пауза» **18.20** Киновечер на «30-м»: «Верхом на ките», мелодрама **19.50** «Ошикона» **20.35** «Солдаты 2», сериал **21.35** «Теле-хамкор» **21.55** «Музыкальная пауза» **23.00** Воскресный киновечер на «30-м» «На линии огня», остросюжетный фильм **00.00** Программа передач

САҲНАДА – ЁШ ИСТЕЪДОДЛАР

Мамлакатимизда ёшлар истеъдодини юзага чиқариш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш давлатимиз раҳбарининг доимий эътиборида. Ўзбекистон Давлат консерваториясида Ўсмирлар симфоник оркестрининг илк хайрия концертига йиғилган мусиқа ихлосмандлари бунга яна бир бор амин бўлдилар.

Ушбу мусиқий тадбирнинг ўзига хослиги шундаки, катта саҳнада илк бор 8-10 ёшли истеъдод соҳиблари симфоник оркестрга дирижёрлик қилди. Мусиқий жамоа таркиби ҳам асосан ёшлардан иборат.

Оркестр тўқсонинчи йиллар ўрталарида В.Успенский номидаги республика махсус мусиқа академик лицейида ташкил этилган. Эътиборга молик жиҳати, жамоа таркибидаги ёш мусиқачилар нафақат республика, балки халқаро миқёсдаги кўрик-танлов ва фестивалларда ҳам муваффақиятли қатнашиб келмоқда.

Концертда ўзбек ва жаҳон бастакорларининг асарлари ижро этилди.

ЎзА.

УЛАР ТЕАТРИМИЗ КЕЛАЖАГИ

Адабиёт ва санъат, матбуот ва телевидение, театр ва кино деган зиё масканлари борки, инсонни эзгуликка, меҳр-мурувватга, ёруғ келажакка мудом чорлайверади. Уларга сирдош-ошно бўлиш эса, жамиятимизни маънан бойитади.

Шу боис турфа асарлар яратилади ва халқ ҳукмига ҳавола қилинади. Оқибат ранг-баранг баҳс-мунозараларга сабаб бўлиб, янгича фикрлар дунёга келади. У яратувчига ҳам, истеъмолчи юрагига ҳам маълум даражада зиё бағишлайди. Ўша сонияларда туғилган фикрлардан оламшумул ғоялар яратилган. Эл дарди, армони, орзуси жам бўлган ғояга эса, зиёга интилган халқ ҳамиша эргашган.

Театр ҳам эзгулик учун ишлайдиган маскан. Инсон тақдири театрнинг мезони ҳисобланган ва ҳамиша шундай бўлиб келган. Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқали драма театри қарийб 70 йиллик фаолиятида кўп ва хўп ана шундай тақдирлар мисолида инсонларга эзгулик деган ноёб хислатни улашиб келяпти.

Театрга янгича қараш, янги ғоя, янги фикр билан кириб келган ёшларга беихтиёр назар ташлар эканман, театр ҳаёт, театр яшайди, яшаганда ҳам гуллаб, замон руҳи билан яшайди, дегим келади. Фикру зикри санъат олами билан банд, юрагида эзгулик жўш уриб турган бу ёшлар театрга ўзгача ҳаво билан кириб келишди. Инобат Умирова, Иқбол Ошиқов, Олтинбек Сафаралиев, Азизхон Латипов театрга бирга келишди. Бир курсда таҳсил олган бу навқиронлар зум ўтмай театр репертуарларидаги асарларда банд бўлишди. Мусиқий диапазонли актёр сифатида режиссёрларнинг эътиборларини тортишди. Янги саҳна асарларига жалб қилиндилар. Тезда театр дарғалари назарига тушишди. Ўз жозибасига эга бўлган бу хонанда-актёрлар, театрнинг асосий бўғинларига айланишди. Аксарият спектакллар уларнинг иштирокида саҳна юзини кўрди. Инобатнинг ўзбекона ички, ҳиссиётга бой актёрлик диапазонининг ҳали тахи бузилмаган бўлсада, мунгли, дардли овози аллақачон касбдошларини лол қолдирган. Иқбол эса аллақачон ўзининг «мен»ини айта олди. Олтинбекнинг юқори диапазонли қўнғироқ овози ижро этган рангба-ранг ролларида жаранглаяпти. Азизхоннинг самимий кўриниши, дардли овози, анчагина саҳна асарларида ялт этиб кўзга ташланди.

Ёшлар ҳақида гап борганда, Ҳабибулла Ортиқов ҳақида сўз юритгим келади. Ҳабибулла театрга ўзгача меҳр, ўзгача ҳавас билан кириб келди. Унинг қадди-қомати келишган, овози жарангдор, мусиқани яхши тушунади. Театр коллективи унга ишониб бош ролларни топшираяпти. Ўзим режиссёрлик қилган «Осмоннинг бағри кенг», «Не бўлди менга», «Девона» каби спектаклларда бош ролларни ўйнади.

Биз Ҳабибулланинг отаси Ҳамидулла ака билан жуда қадрдонмиз. Муқимий номидаги мусиқали театрда ишлаганлар. Лекин тақдири азалдан қочиб бўлмас экан, ҳозир Ўзбекистон теле-радиоқўмитасида ишлайдилар. У киши билан бақамти келганда Ҳабибулла, унинг муваффақиятлари ҳақида суҳбатлашамиз. Ҳабибулла Ортиқов ижодини кузатар эканман, отанинг орзуларини ҳам ўзиникига қўшиб амалга ошираяпти, омадини берсин дегим келади.

Назаримда бундай ёшлардан умид қилса бўлади, улардан нафақат театр жамоаси, ҳатто, томошабинлар ҳам умидвор эканлигини дил-дилдан ҳис қиламан. Ёшларимиз эсда қоларли образлари билан театр санъати мухлислари кўнгилларини забт этишига ишонгим келади.

Боир ХОЛМИРЗАЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист.

● Sport ● Sport ● Sport ● Sport ● Sport ● Sport ● Sport ● Sport ●

Спортимиз ёш юлдузлари

Саидлазиз Бурхонов:

СЕВГАН КУЙИМ – ЎЗБЕКИСТОН МАДҲИЯСИ

Хонободда яна хушхабар тарқалди: «Саидлазиз Германиядан олтин медал билан қайтибди».

Аслида бу хонободликлар учун янгилик эмас. Чунки, саккиз ёшида яъни 1994 йили каратэ-до тўгарагига илк бор қадам қўйган Саидлазиз 1998 йилдан буён шарқона курашнинг шуҳрат шоҳсупасига кўтарилишни бошлаб, аввало, устозлари, клубдошлари, қолаверса, ота-оналари ва ҳамқишлоқларини хушнуд қилиб келмоқда. Узоқ-яқин юртларда ўтказиладиган халқаро мусобақаларда қатнаша бошлабдики, ҳар доим ёруғ юз билан қайтади. Асосан олтин, баъзан кумуш, кўпинча эса қўша-қўша медалларни кўксига тақиб келади. Зеро, у каратэнинг якка кумите, якка ката ва жамоа кумите турларида бирдек маҳорат билан кураша олади.

Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, Саидлазизнинг 1998 йилдан буён халқаро мусобақаларда иштирок этиб қўлга киритган ютуқларини кўздан кечирган катта ёшдаги каратэчиларнинг ҳам ҳавас қилишлари шубҳасиз. Сўзимиз қуруқ бўлмаслиги учун улардан айримларини келтирамиз.

1998 йил апрель, Украина. МДҲ чемпиони.

1998 йил май, Қозоғистон. Туркистоннинг 1500 йиллигига бағишланган халқаро мусобақа ғолиби.

1998 йил июль. Осиё кубоги соҳиби.

2001 йил, Малайзия. Асака кубоги совриндори.

2004 йил ноябрь, Чехия. Очиқ чемпионат ғолиби.

Мамлакат ички мусобақаларига келсак, қўлга киритган медалларининг саноғи йўқ. Шуни айтиш кифояки, у уч марта Ўзбекистон чемпиони, олти марта Ўзбекистон кубоклари соҳиби бўлган...

Эндигина ўн тўққиз баҳорни қаршилаган бўлишига қарамай, республика терма жамоа аъзоси, спорт устаси унвонини қўлга киритган Саидлазиз билан суҳбатимиз олдидан ундан ҳаяжонли ҳикоялар кутгандик. Лекин, у ёшига нисбатан жуда босиқ, камтар, ҳатто, камгап бўлиб чиқди. Ўзи ҳақида, айниқса, ўтказган жанглари тафсилотлари ҳақида гапиришни мутлақо ёқтирмас экан. Қисқа, лўнда гап-сўзларидан билдикки, шу йил 15-17 апрель кунлари Германиянинг Бохум шаҳрида ўтказилган жаҳон кубоги мусобақалари Саидлазиз учун навбатдаги чинакам синов бўлибди.

Гап шундаки, у биринчи беллашувда франциялик каратэчи билан гиламга чиқди. Бу нотаниш рақиб кутилмаганда тезкор ҳаракатлар қилиб, очколар бўйича тезда олдинга ўтиб кетди. Каратэ-до мусобақасига эса 3 дақиқагина вақт берилади. Совринли ўринлардан бошқасини тан олмасликка одатланган Саидлазиз эса, қолган вақтда чиройли ва самарали усуллар қўллаб, 7:6 ҳисобида оғир, аммо, ҳал қилувчи ғалабани қўлга киритди.

Ҳал қилувчи дейишимизнинг боиси шуки, биринчи жангдан сергак тортиб, кейинги 6 та жангни, жумладан, финал беллашувини ҳам кўтаринки руҳда ўтказиб, ҳар доимгидек мақсадига эришди, шахсий медаллари шодасига жаҳон кубогининг олтин медалини ҳам қўшиб қўйди. Ҳолбуки, ушбу нуфузли мусобақада Англия, Германия, Монголия, Россия, Малайзия, АҚШ, Франция каби 15 дан зиёд мамлакатдан 300 га яқин энг сара каратэчи иштирок этган эди. Ўзбекистон терма жамоаси жами 27 та медал билан совринли учинчи ўринни қўлга киритди. Бунда Фахриддин Баташев, Даврон Тошпўлатов каби моҳир каратэчилар қатори Саидлазиз Бурхоновнинг ҳиссаси ҳам салмоқли бўлди.

— Биласизми, гиламга чиқиб, рақиб билан бел олишиш ўз йўлига, — дейди Саидлазиз ўйчан кулимсираб. — Мен учун ғолиблик шоҳсупасининг энг юқори поғонасида туриб, она-Ватан мадҳиясини тинглаш жуда ёқимли. Бундай дақиқаларда мен худди она алласини тинглаётгандек бўламан, маҳаллам, уйим, ота-онам кўз олдимга келади ва албатта, ўзимниг ёш болалик пайтларимни эслайман.

Юқорида айтганимиздек, биз Саидлазиз билан суҳбатлашиб, унинг ўзидан кўра «Азамат-Карим» спорт клубидаги қулай шарт-шароит ва имкониятлар, клубдошларининг иштиёқ билан шуғулланаётганлари, айниқса, устози, каратэ бўйича бешинчи дан қора белбоғ соҳиби Хўжамқул Хўжақуловнинг довруғли фаолияти ҳақида кўпроқ маълумотларни билиб олдик. Саидлазизнинг нафақат ёшлар тарбияси, умуман, катталар аҳлоқига ҳам спортнинг нақадар кучли ижобий таъсир кўрсатиши ҳақидаги маъноли фикр-мулоҳазалари бизни, айниқса, ҳайратга солди.

— Болаларимни ёшлигидаёқ спорт клубига етаклаб бориб, янглишмаган эканман, — дейди Саидлазизнинг отаси Саидқосим Бурхонов. — Катта ўғлим Саидазиз ҳам каратэ спорти устаси, Ўзбекистоннинг бир неча карра чемпиони, кўплаб халқаро турнир, қитъа биринчиликларининг совриндори. Низомий номидаги давлат педагогика университетида ўқияпти. Саидлазиз эса республика жисмоний тарбия институтининг якка кураш спорт турлари факультетининг иккинчи босқич талабаси. Айтмоқчиманки, болаларимни спортнинг ўзи тарбиялади, мен ота сифатидаги ташвишлардан ҳоли бўлдим. Юртбошимизнинг мамлакатда оммавий спортни, айниқса, болалар спортини ривожлантиришга ғамхўрлик қилиб, кенг имкониятлар яратиб бераётганлари бежиз эмас. Бу келажаги буюк юртимизнинг пойдевори мустаҳкам бўлишига хизмат қилади.

Абдусамад ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

● Шундан кейин

ЭНГ МАЪҚУЛ РЕКЛАМА

Шу йилнинг март ойида ROMIR Monitoring тадқиқот холдинги ўтказган умумроссия сўрови маълумотларига мувофиқ россияликларнинг 95 фоизи рекламани бирор бошқа оммавий ахборот воситасида эмас, айнан телевизорда кўрар экан. Ундан кейинги ўринда интернетдаги реклама туради. Уни сўралганларнинг саккиз фоизи кузатиб бориши маълум бўлди.

СУНЪИЙ ПОРТЛАТГИЧ

АҚШдаги Калифорния университети олимлари Сан-Диегода ўзларининг сўнгги кашфиётлари — портловчи имитаторни намойиш этишди. Тақдимот мобайнида муаллифлар янги асбоб ҳақида ҳикоя қилибгина қолмай, унинг қандай ишлашини кўрсатиб ҳам бердилар. Журналистлар кўз ўнгида қурилма темирбетон устунни вайрон қилди.

СУРАТЛИ ҲАҚОРАТ

Италия суди янги Рим папаси — Бенедикт XVI ни нацистлар униформасида тасвирлаган сохта фотосурат жойлаштирилган интернет-сайтни ёпиш ҳақида ҳукм чиқарди. Мазкур ҳукмнинг эълон қилинишига диний ташкилотлар шаънига ҳақоратомуз хуружларни тақиқловчи қонун асос қилиб олинган.

ТАҲЛИКА БОИСИ

Бактериал менингит хуружи Ҳиндистон пойтахтини таҳликага солиб қўйди. Минглаб одамлар касалхоналарга келиб, ўзлари ва фарзандларини хасталикка қарши эмлашни талаб қилмоқдалар. Касаллик туфайли 9 киши ҳалок бўлди, 42 киши даволашга ётқизилди. Ҳукумат эпидемиологик вазият назорат остида эканлигини таъкидламоқда.

ЎЗЛАШТИРИЛГАН МАДҲИЯ

Исроилнинг таниқли композитори Наоми Шемер мамлакатнинг норасмий мадҳияси ҳисобланмиш «Олтин Иерусалим» ни яратаётганда ўзгалар куйидан фойдаланганлигини тан олди. Ўлимидан бир неча кун аввал бу аёл 1967 йилда кўҳна басклар алласини эшитиб қолгани ва ивритда матн битиб, куйни ўзиники деб эълон қилганини эътироф этди.

Тошкент давлат шарқшунослик институтида (ТошДШИ) Конфуций номидаги Ўзбекистон-Хитой институтининг очилиш маросими бўлди.

ТОШКЕНТДА КОНФУЦИЙ ИНСТИТУТИ ОЧИЛДИ

2004 йилнинг июнида Тошкентда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов билан Хитой Халқ Республикаси (ХХР) Раиси Ху Цзиньтаонинг учрашуви чоғида мазкур институтни ташкил этиш тўғрисида келишувга эришилган эди.

Мазкур ўқув муассасаси мамлакатимизда хитойшунос мутахассислар тайёрлашни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Унинг тингловчилари хитой тили, маданияти ва адабиёти билан янада кенгроқ танишиш имкониятига эга бўладилар.

Таъкидламоқ жоизки, ТошДШИда 1977 йилдан буён хитой тили, адабиёти ва тарихи ўқитиб келинмоқда. Бугун ҳам институтда юздан зиёд талаба шу йўналишда таҳсил олаётир. Бу ерда ХХРдан келган ўқитувчилар хитой филологияси асосларидан сабоқ беряпти. Ҳар йили ТошДШИнинг бир неча талабаси Хитой олий ўқув юртларида малака ошириб қайтади.

Хитойда ҳам ўзбек тилини ўрганишга қизиқиш катта. Жорий йилда Пекиндаги Миллатлар марказий университетида ўзбек тили бўлимини ташкил этиш режалаштирилган.

Янги институт икки мамлакат ўртасида таълим ва маданият соҳаларидаги ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиши алоҳида таъкидланди.

Акмал НАЗАРОВ,
ЎзА мухбири.

ФАХРИЙ-РАССОМЛАР АСАРЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон Бадиий академиясининг Халқаро маданият карвонсаройида фахрий-рассомлар кўргазмаси очилди. У 9 май – Хотира ва Қадрлаш куни ҳамда Иккинчи жаҳон урушидаги Ғалабанинг 60 йиллигига бағишланди.

Кўргазмада асосан фахрийларнинг асарлари намойиш этилмоқда. Санъатшуносларнинг фикрича, катта авлод рассомлари – тасвирий санъатнинг турли жанрларида ишлаётган ижодий гуруҳдир. Кўргазмадан ўрин олган асарлар орасида хилма-хил жанрлардаги расмлар – манзаралар, портретлар, жанр композициялари, натюрмортлар бор.

Назокат УСМОНОВА, ЎзА мухбири.

Германиянинг Висбаден шаҳрида жойлашган Халқаро футбол тарихи ва статистикаси федерацияси (IFFHS) дунёдаги энг кучли 350 футбол клубининг жорий йилнинг 1 майгача бўлган рейтинг жадвалини эълон қилди.

«ПАХТАКОР» ЯНА КУЧЛИ ЮЗЛИКДА!

Халқаро федерация мутахассислари рейтинг очколарини ҳисоблашда жамоаларнинг сўнгги 12 ой давомида миллий чемпионат, мамлакат кубоги, қитъа доирасидаги ва қитъалараро мусобақалардаги кўрсаткичларини инобатга олади.

IFFHS эълон қилган янги рўйхатнинг биринчи поғонасини Англиянинг «Манчестер Юнайтед» жамоаси эгаллаб турибди. Шунингдек, «Милан» (Италия) ва «Бока Хуниорс» (Аргентина) жамоалари ҳам кучли учликдан жой олган.

Беш карра Ўзбекистон чемпиони – Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси Осиё чемпионлар лигасининг иккита учрашувида имкониятни бой бергач, ўтган рейтингда 114-ўринга тушиб қолган эди. Лекин мазкур нуфузли мусобақанинг иккинчи давра беллашувларини ғалаба билан бошлаган ва миллий чемпионатда ишончли ўйин кўрсатаётган «Пахтакор» яна юқорилади. Халқаро футбол тарихи ва статистикаси федерацияси мутахассислари пойтахтимизнинг бош жамоасини бу гал 96-поғонага лойиқ кўрган.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ,
ЎзА мухбири.

ИШБИЛАРМОН ОЙПОПУК

(Ҳажвия)

Тавба, ҳаёт қозонида қайнаган одам бир ҳафта ичида ўзгариб қолар экан. Яқиндагина мушукни «сизлаб» гапирадиган, ипакдай мулойим турмуш ўртоғим (ўртоқ эмиш) Ойпопук тўсатдан бўёқчининг хумига тушиб чиққандай, айниб қолди. Арзимаган нарсани баҳона қилиб, чўмични қозонга уради, косани товоққа. «Ҳали совунимга кир ювмабсан» деб хаёлий душманлари билан уришади. Буни қанақа жин чалди, ҳайрон бўламан, бирор парихонга ўқитиб олсаммикан, деб хаёл сураман.

Мана, ўша мажнунлиги яна бошланди. Жанжалниса уй эшигини тепиб очиб чиқиб кетаётган эди, юрак ҳовучлаб ҳазиллашдим:

— Ойпопук, эшигимиз очганда ўзи ёпиладиган метронинг эшиги эмаску, уни ким ёпади?

— Менинг эшигимни ел очиб, ел ёпади, — қошини кериб, бош силкиди Ойпопук.

— Ҳали у даражага етмадик-ку, бегойим, — деб кулдим.

— Уйда ялпайиб ўтириб, нимани билардингиз, «Ойпопук» хусусий дўкони»ни очяпман!

— Қойил, — дедим масхаралаб, — керилганингизча бор экан, табриклайман!

— «Дамас»да катайса қиладиган кун яқин, шоферликка ўқинг, ўтирасиз хотинчангиз оберган машинада талтайиб!

— Таниш-билишлар хотини олиб берган машинада юрибди, деб гап-сўз қилмайдими?

— Сиззи ўзимга шахсий шопир қилволаман, права обераман.

— «Права» обериб, правамни олиб қўяр экансиз-да, бегойим? — сўрадим хавотирланиб.

— Эр-хотин қўш ҳўкиз дейдилар, аравани бирга тортамиз. Вой, ўлай, иш вақтида валақлашиб ўтирибман, мен кетдим.

— Машинага қизиқиб, сўрамабман, узр, жоним. Бозордаги жойингизни кимга ташлаб келдингиз?

— Шеригим қараб туради. Хотамқул тоғам дўкон очишга пулдан қарашиб турмоқчи, хайр, болалар овқатсиз қолмасин, мен кетдим.

Хотинга оқ йўл тилаб қолдим:

— Ишингиз бароридан келсин, яхши боринг.

Хотинчани жўнатиб, кечки овқатга уннадим. Тўнғич ўғлим мактабдан келиб, папкасини диванга отди:

— Дада, ойим машинада шамолдай ўтиб кетди.

Бу қанақаси, ухлаб ётганимизда бозорга жўнаб қолади, турганимизда яна ғойиб бўлади, болаларини кўргиси келмайдими. Барно қизингиз ойимни соғиндим, деб йиғлаяпти-ку.

— Зарари йўқ, ойинг командировкага кетган, деб алдаймиз. Ойингни айблама ўғлим, оилани тебратяпти, менинг топганим нима бўларди.

— Сиз уй қизи бўлиб қолдингиз, биз она дийдорига зормиз...

— Телефон жиринглаяпти, тек тур, ўзим оламан, алло, алло?

— Хўжайин, сизмисиз, болаларга овқат бердингизми? — сўради Ойпопук.

— Холодес қилаяпман, — дедим.

— Нима, молодес?

— Молодесмас, холодес, лиқилдоқ қилаяпман, тайёр бўлиб қолди, ўзингиз тамадди қилдингизми?

— Напарнигим билан бедана кабоб едик.

— Унақа деманг, уят бўлади, гумма денг!

— Отини нима кераги бор, қорин тўйса бўлди-да. Хой, тўхтаб туринг, дадаси, клиент келиб қолди. Келинг, укажон, нима берай?.. Хой Қоравой, торт шалдироқ аравангни молимни босди.

Вой, сержант укам, келяпти. Нега кўринмайсиз, Жумавойжон, бизларни соғинтириб қўйдингиз-ку, импортний сигаретадан чекиб кетинг. Қайнсинглим ойнага қараб, сочини тараб ўтирибди, қачон совчи юборасиз?

— Ақча йўқ, синглингизни аршин маршинга ўхшаб урлакетам-нетаман, — деди Жумавой ҳазиллашиб.

— Сиздай жонон йигитга қайнсинглимни текинга бераман, келаверинг.

— Ойпопук, сотовийни ўчиринг, икки мингни уриб қўйди! — алам билан бақирдим.

— Пулини мен тўлайман, сиз жим ўтиринг, бедана, — ўшқирди Ойпопук.

— Хўп бўлади, чўқиб, тоз қиладиган уришқоқ бедана, уйга қачон қайтасиз?

— Гап дастурхонини йиғиштираяпман, ҳозир бораман, — деди Ойпопук, — ваннага сув тўлдириб қўйинг!

Орадан бир неча вақт ўтди, шу пайт қўнғироқ жиринглади, шоша-пиша эшикни очдим. Остонада Ойпопук намоён бўлди:

— Қадамларига ҳасанот, бозоргони, кирсинлар!

Ўғлим онасидан ўпкалади:

— Ойи, бегоналашиб кетдик-ку, ўқитувчим ойинг сира ота-оналар мажлисига қатнашмайди, қаёкда ишлайди ўзи, деб сўради. Мен нозик жойда, деб жавоб бердим.

— Ойим бозорда туғилган демабсан-да, ўғлим, — кулдим мен.

— Мен бозорда туғилган бўлсам, даданг кўчада туғилган. Отанг бозор, онанг бозор деган гап бекорга айтилмаган. Бўлди, бозордаги шовқин етар, овқатланиб, вақтлироқ ётайлик, йўқса Холбу ўлгур жойимни эгаллаб қўяди, ухланглар.

Кечаси туш кўрибман, «Пахтакор»да копток тепиб юрган эмишман, ўйин авжи қизиган пайтда рақиб дарвозасига тўп ураман деб, дарвозабонга калла ташлабман, у ярамас уриш мана бунақа бўлади деб, белимга боплаб тепибди, чўчиб уйғонсам тушим. Билсам Ойпопук уйқусида мени тепиб, каравотдан ағдариб юборган экан.

— Белим синди, золим хотиннинг дастидан дод! — деб вой-войлаган эдим, ишбилармон хотиним узр сўради:

— Арслоним, полвоним, тушимда бозорчи хотинлар билан жой талашиб, уришибман, жаҳл билан сизни кароватдан йиқитиб юборибман, мени кечиринг...

— Бозор, бозор деб, мени мозорга тиқмоқчимисан, ноинсоф!

— Буни касб касаллиги дейдилар, дадаси, туринг, жойингизга ётиб, «бай-бай» қилинг.

— «Бай-бай» эмиш-а, қандай ухлайман, ўзим вой-войлаб ётибман-ку!

Абдулла ИСОМИДДИН.

● Шифокор маслаҳати

БЕБАҲО НЕЪМАТ

Бола учун она сути бебаҳо озуқадир. Шунинг учун ҳар бир аёл она сутининг бола учун ҳам, она учун ҳам ниҳоятда зарурлигини билмоғи лозим. Болани она сути билан эмизиш онанинг соғлигига ҳам ижобий таъсир кўрсатади ва аёлларда учрайдиган сут безию ва тухумдон ўсимталаридан сақлайди. Она сути боланинг оқсил, ёғ, углевод, витамин, минерал моддаларга ва сувга бўлган талабини қондиради.

Бундан ташқари, она сутини эмиб, катта бўлган фарзанднинг иммунитети кучли бўлади. Яъни, сут таркибида микроб ва вирусларга қарши курашадиган моддалар бўлиб, улар чақалоқни турли юқумли касалликлардан асрайди. Она сути ошқозон-ичак деворларини мустаҳкамлайди. Бола учун жуда зарур бўлган кальций моддасининг сўрилишига ёрдам беради ҳамда рахит касаллигининг олдини олади.

Она ўз боласини икки ёшгача эмизиши керак. Гўдак 6 ойлик бўлгунга қадар фақат кўкрак сути билан эмизилади.

Авваламбор, эмизикли она овқати таркибида сут, қатиқ, гўшт маҳсулотлари, сабзавот ва хўл мевалар етарли бўлиши зарур, шундагина кўкрак сути миқдор ва сифат жиҳатидан яхши бўлади.

Болани она сутига тўйдириш бўйича қуйидагиларга амал қилиш зарур.

Болани қанча хоҳласа шунча марта эмизинг. Лекин кундузи 8 маротаба, кечаси эса 4 маротабадан камайтирманг. У қанчалик тез-тез ва узоқроқ эмса, онанинг сути шунча ортади. Иккинчи кўкракни тутмасдан олдин биринчисини охиригача эмизиш керак, шунда гўдак ёғга бой бўлган, қувватли сутни эмади. Шунингдек, гўдак 6 ойлик бўлгунча сув, ширин чой, шарбат ва бошқа суюқликлар берманг, чунки улар болани кам эмишга ва оқибатда кўкракдаги сут миқдорининг камайишига олиб келади.

Болага меҳр-оқибат она сути орқали ўтади, дейдилар кексаларимиз. Шунинг учун, она сутини эмган бола, онасига меҳрибон бўлади. Шу ўринда оналаримизга маслаҳат шуки, фарзандингиз ақлан расо, жисмонан бақувват ва руҳан тетик, меҳрибон бўлиб вояга етсин десангиз, ушбу қоидаларга албатта, эътибор беринг.

Фарида КОМИЛОВА,
«Саломатлик» институти вилоят филиалининг услубчи-шифокори.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи Убайдулла АБДУШОҲИДОВ

Телефонлар: Хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 133-40-48 Эълонлар: 133-58-85, 136-53-54.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Тошкент вилояти ҳокимлиги ҳузуридаги Матбуот ва ахборот бошқармасида 03-001 рақами билан рўйхатга олинган.

Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

● Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади. Буюртма Г-444. Адади 5693. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. Саҳифаловчи: Умид УБАЙДУЛЛО.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи — 205. Босишга топшириш вақти – 20.00. Босишга топширилди – 22.00. 1 2 3 4 5 6